

Универзитет во Загреб
Филозофски факултет

Универзитет *Св. Кирил и Методиј*
Филолошки факултет *Блаже Конески*

Филозофскиот факултет во Загреб и Филолошкиот факултет во Скопје под покровителство на *Националната фондација за наука, високо образование и технолошки развој* на Република Хрватска организираат

Меѓународен собир на соработка

Прв, втор, друг јазик: хрватско-македонски споредби

14 и 15 мај 2010

Скопје, Македонија

За Собирот се предложени следниве теми:

1. Терминологија

Потребно е јасно да се определи поимот и значењето на називите прв, мајчин, втор, немајчин, наследен јазик, како и роден и нероден говорител за хрватската и за македонската јазична заедница. Поимите треба да се илустрираат со примери од одделни повеќејазични средини, може да се покаже нивното поклопување, синонимност и повеќејазичност и да се предложи еднозначна терминологија во двата јазика.

2. Јазичниот, националниот и културниот идентитет на етничките заедници

За да се добие целосна слика за повеќејазичноста во Хрватска и во Македонија, потребно е што поверодостојно да се опишат сите особеностите на јазичите на етничките заедници и на заедниците во двете земји. На пример, истиот јазик може да има различна положба во различни подрачја и може да биде сочуван на различни степени. Можно е на ист јазик да зборуваат припадници на две етнички заедници или една етничка заедница да зборува различни јазичи. Некои говорители се школуваат на мајчин јазик, а други немаат таква можност. Затоа, односот на националниот, на јазичниот и на културниот идентитет е особено важно прашање при истражувањето на повеќејазичноста.

3. Македонскиот / хрватскиот јазик во образовниот систем

Говорителите што се школуваат на мајчин и на немајчин јазик треба да го владеат македонскиот, односно хрватскиот до определен степен. Постојат проблеми при усвојувањето и учењето на хрватскиот и на македонскиот како втор јазик, за да се постигне потребниот степен на владеење на јазикот. Досега системски не е проучено што опфаќа тој степен. Исто така, ни за еден ни за друг јазик не е направено исцрпно истражување за тоа колку јазикот на кој се напишани учебниците по другите предмети соодветен за возраста, за јазичниот и за сознајниот степен на развојот на децата.

4. Македонскиот / хрватскиот како малцински и како наследни јазици

Македонскиот и и хрватскиот јазик се јазици со голем број говорители што живеат надвор од матичните земји: припадници на автохтоните заедници и потомци на постарите и на поновите генерации иселеници. Бидејќи во Македонија има хрватска, а во Хрватска македонска заедница, двата јазика се учат на различни образовни степени во двете земји. Стручњаци од двете земји се занимаваат со теми од областа на сочувување на наследниот јазик, корисноста од постојните наставни програми и прирачници и изработка на нови, како и од методиката на наставата на наследниот јазик.

5. Македонскиот / хрватскиот како странски јазик

Македонскиот и хрватскиот се учат и на високообразовните установи низ светот, а и во матичните земји ги учат странци. Бидејќи и двата јазика ги изучуваат помали групи составени од хетерогени ученици, постојат слични проблеми во наставата. За македонскиот и за хрватскиот јазик како странски потребно е да се направат различни наставни програми, учебници и други прирачници, а потребно е да се обрне и повеќе внимание за усовршување на лекторите.

6. Испитување на познавање на македонскиот / хрватскиот јазик

Законите во двете земји бараат полагање на испити за познавање на македонскиот/хрватскиот јазик за различни цели. Заедничко е и прашањето на полагањето на испитот по јазик: за постојан престој; за стекнување државјанство и сл. Затоа е важна темата за посебноста на испитување / проверка на знаењата во двата јазика, јазичните и вонјазичните фактори што влијаат при испитувањето и какви се досегашните резултати од оваа област во двете земји.

Работни јазици на собирот: македонски, хрватски и англиски.

Ве молиме да ја пополните пријавата и апстраките да ги испратите **најдоцна до 25 март 2010** година на електронска пошта на адреса fisol@ffzg.hr или за учество на собирот да се пријавите директно на **мрежната страница на собирот** (www.ffzg.hr/fisol/prijava). Пријавените учесници ќе бидат известени за прифаќање на апстраките на 1 април 2010 година.

Имаме чест да Ве поканиме за учество на Собирот од име на *Програмскиот одбор*, заеднички претседатели:

проф. д-р. Зринка Јеласка
Филозофски факултет во Загреб
Иван Лучиќ 3
10000 Загреб
zjelaska@ffzg.hr
+38516120074

проф. д-р Емилија Црвенковска
Филолошки факултет *Блаже Конески*
бул. Крсте Мисирков бб
1000 Скопје, Македонија
emilija@ukim.edu.mk
+38923240400

Секретари на собирот:

Ива Назалевиќ
Филозофски факултет во Загреб
inazalevi@ffzg.hr

Љупка Боцевска
Филолошки факултет *Блаже Конески*
ljupka_bocevska@hotmail.com